

Clarke // 6Q Blog. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://inside.6q.io/whats-the-difference-between-manager-and-leader/>

Жукова Ю., магістрант МО-518
 Науковий керівник: **Білявський В.**, к.е.н., доцент
 кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств
 Національний авіаційний університет
 м. Київ, Україна

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ ЯК ПЕРЕДУМОВИ ПІДВИЩЕННЯ ЙОГО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Всі економічні процеси можна поділити на такі складові, як: управлінські і не управлінські. Різниця між цими поняттями є доволі відносна, так не управлінські процеси – можуть піддаватися впливу, тоді як вплив на управлінські процеси може не дати очікуваного результату.

Як відомо, антикризове управління – це процес запобігання чи подолання певних кризових явищ. В цьому терміні поєднані дві складові антикризового управління, а саме: дії щодо запобігання виникнення кризи і безпосередньо її ліквідація.

До особливості антикризового управління, можна віднести те що [1, с.190]: ухвалення управлінських рішень у більшості випадків здійснюється в умовах високого рівня невизначеності, дефіциту часу, обмеженості фінансових ресурсів та наявності ознак розвитку кризових процесів.

В сучасній практиці менеджменту задачі антикризового управління часто розподілені за часом та характеризуються різними складовими кризи і інструментами боротьби з нею.

Оскільки, першою задачею антикризового управління є запобігання кризи. Тому, такий підхід можна назвати управлінням у *широкого сенсі*, яке представляє собою системний, стратегічний і різносторонній підхід до аналізу та вирішення заданої проблематики.

Другою задачею антикризового управління є – ліквідація кризових явищ. Дана задача завжди містить специфічний характер і тому її можна назвати антикризовим управлінням у *вузькому розумінні*. Це управління спрямоване на запобігання банкрутства підприємства та зміцнення його платоспроможності. Тобто, воно направлено на вихід підприємства з кризи і відновлення його конкурентоспроможності [2].

Слід зазначити, що формування концепції антикризового управління підприємства виражається у таких положеннях, як:

- кризові явища можна передбачити, очікувати та визивати;
- кризи певною мірою можна, як прискорити, так і призупинити;
- до кризи можна підготуватися;
- наслідки кризових явищ можна пом'якшити, тоді як кризовими

процесами можна управляти;

- управління в умовах загострення кризових явищ потребує особливих підходів, інструментарію, знань та навичок.

Тому, заслуговує на увагу той факт, що, проблематику антикризового управління можна представити у вигляді 4-х груп [3]. *Перша група* містить проблеми розпізнавання передкризових ситуацій, а саме: проблеми розпізнавання передкризового стану; проблеми запобігання кризи; проблеми ліквідації кризи; проблеми життєдіяльності підприємства в умовах загострення кризової ситуації; проблеми виходу із кризи.

Друга група проблем антикризового управління пов'язана з методичними проблемами життєдіяльності підприємства, таких як: методичні проблеми антикризового управління; фінансового-економічні проблеми антикризового управління; правові проблеми антикризового управління; проблеми організації антикризового управління; соціально-психологічні проблеми антикризового управління [4].

Третю групу проблем антикризового управління можна подати в диференціації технології управління, як: пошук інформації; проблеми прогнозування кризи; управління ризиками; проведення аналізу та оцінки кризової ситуації; формування інноваційної стратегії.

Четверта група проблем стосується конфліктології та добору персоналу, які завжди супроводжують кризові ситуації, а саме: конфлікти; маркетинг; банкрутство; оцінку, мотивацію та добір персоналу, а також інвестиційне проектування [5].

Вищезазначене підтверджує доцільність системного підходу щодо характеристики теоретичних основ антикризового управління та розробки методичного інструментарію, що полягає у ефективному подоланні кризи та ліквідації її негативних наслідків. Цей інструментарій знаходить своє вираження в функціях, цілях, принципах, стратегіях, етапах та характеристиках.

Як відомо, теоретичні основи антикризового управління, як передумови підвищення конкурентоспроможності підприємства оцінюються по ступеню досягнення цілей, а саме: локалізації чи позитивного використання наслідків кризових явищ. В якості концептуальних важелів, що впливають на підвищення ефекту від антикризового управління, можна віднести такі ознаки, як: професіоналізм, вміння управляти, розробку управлінських рішень із високим рівнем ризику, аналіз ситуації, лідерські якості, характеристика антикризових програм, оперативність, людський фактор та проведення комплексного аналізу.

Однак, не слід концентруватися лише на системі показників, слід приділити увагу і їх практичному використанню. В сучасному механізмі антикризового управління саме ця ознака є слабких місцем багатьох підприємств. Тому, менеджменту потрібно вміти правильно розпізнавати кризу у всіх її аспектах.

Література:

1. Тимошенко О.В. Антикризове управління як передумова підвищення ефективності діяльності підприємства / О.В. Тимошенко, О.Ю. Буцька,

- Ф.Х. Сафарі // Економічний аналіз : зб. наук. праць. 2016. — Том 23. — № 2. — С. 187–192.
2. Білявський В.М. Реалізація інноваційних проектів як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства / В.М. Білявський, М.М. Шепута // Сталий розвиток економіки. — 1'2018. — № 38. — С. 131–140.
3. Бланк И.А. Финансовый менеджмент : учеб. курс / И.А. Бланк. — [2-е изд., перераб. и доп.]. — К. : Эльга, Ника-Центр, 2004. — 656с.
4. Білявський В.М. Людський капітал як інструмент оцінювання конкурентоспроможності організації / В.М. Білявський // Вісник Харків. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна. — 2017. — № 92. — С. 79–87.
5. Білявський В.М. Конкурентоспроможність підприємства як фактор підвищення його інвестиційної привабливості / В.М. Білявський, М.М. Шепута // Інноваційна економіка. — 2017. — № 11–12 (72). — С. 129 – 134.

Зайченко Ю.В., студент

Іващук І.В., студент

Науковий керівник: **Ястремська Н.М.**, к.е.н., доцент кафедри маркетингу, менеджменту та публічного управління ДонНУЕТ імені Михайла Туган-Барановського

РОЛЬ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖЕРА У ВИРІШЕННІ КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЙ В СФЕРІ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Сучасна наука управління визнає, що конфлікт є невід'ємною частиною життєдіяльності будь-якої людини чи організації. Кожному з нас доводилося стикатися з конфліктними ситуаціями, управлінська діяльність не є виключенням. Керівник як людина, постійно працююча з людьми, повинен мати навички щодо виявлення причин конфліктів, запобігання виникненню конфліктних ситуацій, виведення людей зі стану ворожнечі та вирішення спорів і суперечок. Отже, можна сказати, що управління конфліктними ситуаціями, а також вміння їх передбачати є невід'ємною частиною діяльності менеджера, тим паче у сфері надання послуг.

Розглянемо основні причини, які призводять до виникнення конфліктів.

Індивідуальні особливості людини відіграють важливу роль у процесі конфлікту. Часто саме відмінності в цінностях, сприйняттях і судженнях, відносинах і переконаннях людей можуть виявитися причиною виникнення конфліктної ситуації. Реальним джерелом конфлікту можуть стати почуття щодо того, які рішення або дії є правильними, а які ні; схильність до певної реакції (позитивної або негативної) на ту або іншу подію. Наприклад, співробітник, зацікавлений в автономній і незалежній роботі, як правило, негативно відреагує на спроби поставити його в умови твердого контролю.

Ситуаційні умови, тобто система зв'язків між співробітниками, яка склалася в організації, у певних умовах може сприяти розвитку конфлікту у